

ཤེས་པོན་ཅན་གྱི་གནད་དོན་སྐོར་གྱི་
ཚད་ལྡན་ཡིག་ཆ་བདམ་བསྐྱེགས།

མི་རིགས་དཔེ་སྟར་ཁང་།

ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་གནད་དོན་སྒྲེར་གྱི་ ཆོད་ལྷན་ཡིག་ཆ་བདམ་བསྐྱིག་སྒྲུབ་པ།

ཡུང་གུང་ཡུང་དབྱང་མ་འཇུགས་ཕུཅ་དང་གིས་ཚུལ་གྱིས་བྱས་པ།
ཡུང་གུང་ཡུང་དབྱང་ཆོད་ལྷན་ཡིག་ཆ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བྱས་པ།

ཆོད་ལྷན་ཡིག་ཆ་

本书根据人民出版社 1983 年 5 月第 1 版北京第 1 次印刷版本翻译出版。

དེབ་འདི་ནི་མི་དམངས་དཔེ་སྟར་ཁང་གི་ 1983 ལོའི་ཟླ་ 5 པའི་པར་གཞི་ 1 པའི་ཁེ་ཕྱོད་
པར་ཐངས་ 1 པའི་གཞིར་བཟུང་ཉེ་བསྐྱར་ནས་བསྟན་པ་ཡིན།

ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་གནད་དོན་སྐོར་གྱི་ཆད་ལྡན་

ཡིག་ཆ་བདམ་བསྐྱོགས།

ཡུང་གྲུང་ཡུང་དབྱང་ཅེ་འཇུགས་ཕུའུ་དང་
ཡུང་གྲུང་ཡུང་དབྱང་ཆད་ལྡན་ཡིག་ཆ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཙམ་སྒྲིག་བྱས་པ།

མི་རིགས་དཔེ་སྟར་ཁང་གིས་བསྐྱར་ནས་བསྟན་པ།

1983 ལོའི་ཟླ་ 10 པར་པར་གཞི་ 1 པའི་བསྐྱོགས་པ།

1983 ལོའི་ཟླ་ 10 པར་ཁེ་ཕྱོད་དུ་པར་ཐངས་ 1 པའི་བཟུབ་པ།

དེབ་རིམ་སྐོར་ཁྱར་ 8 ཟམས་ 1

知识分子问题文献选编

中共中央组织部编
中共中央文献研究室

(藏文)

民族出版社翻译出版社 新华书店发行
民族印刷厂印刷

850×1168 毫米 1/32 印张：15

1983 年 10 月第 1 版

1983 年 10 月北京第 1 次印刷

印数：0001—1,500 册 定价：0.81 元

书号：M 3049(3)339

དཔེ་བསྐྱུན་གསལ་བཤད།

གཅིག དེབ་འདི་ནི་ཏང་གི་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྲེངས་བཅུ་གཉིས་པའི་
ཡིག་ཆ་དང་《རྒྱལ་ཁབ་བཅུགས་ཚུན་གྱི་ཏང་གི་ཡོ་རྒྱུས་གནད་དོན་ལག་ལེན་གྱི་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྲོམ་ཆོད》གཉིས་ཀྱི་ནང་གཤམ་ཡོན་ཅན་སྒྲུབ་ཀྱི་གནད་དོན་རྣམ་པར་……
བཤད་པའི་སྒྲིང་དོན་གཞིར་བཟུང་ནས་འདེམ་སྤྲིན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་།
དམིགས་ཡུལ་ནི་རྒྱ་ཆའི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཏང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་……
རིང་ལུགས་ཀྱི་དེད་རབས་ཅན་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་གསར་པའི་……
ནང་གཤམ་ཡོན་ཅན་གྱི་ཐད་ལ་འཛིན་པའི་སྤྱད་ཆས་ལ་གོ་བ་མུར་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་
ལེན་རྒྱུར་ཡན་ཐོགས་ཡོང་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

གཉིས། དེབ་འདིའི་ནང་བསྐྱུས་པའི་ཟིན་བྲིས་ཁྲི་ལྔ་མ་ཐེ་བཅུ་ཞེ་ལྔ་
ཡོད་པ་དེ་ཆའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཏང་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཀྲང་ལྷ་ཆང་……
འཛིན་ཁྲོམ་ཆོགས་གྲེངས་གསུམ་པ་འཛིན་ཚུན་གྱི་ཏང་ཀྲང་དབྱང་དང་།
རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་བྱུང་ཁང་། དེ་མེན་འབྲེལ་ཡོད་ཐུང་དང་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཅས་
ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགོ་བྱེད་པའི་གསུང་བཤད་དང་།
ཚུམ་ཡིག་འཕྲིན་ཡིག་དབྱུང་མཆན་བཅས་རེད།

གསུམ། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགོ་བྱེད་པའི་ཟིན་བྲིས་མུར་མཛོན་
གསལ་དུ་སྤེལ་མྱོང་བ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གྲེངས་འདིར་ལེགས་སྤྲིན་བྱས་ནས་
སྤེལ་བ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེབ་འདིའི་ནང་སྤྱད་དུས་ཐམས་ཅད་ཚུམ་པ་པོ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཞིབ་བཤེར་གནང་ནས་འཁོར་ལོ་གནང་ཡོད་པ་རེད།

བཞི། བསྐྱས་བཞོད་བྱས་པའི་ཟིན་བྲིས་ལ་ཁ་བྱང་གསར་པ་བཞོད་
 ཡོད། ཟིན་བྲིས་མང་ཆེ་བར་ཚུམ་ཡིག་འབྲི་དགོས་དོན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་གནད་
 བསྐྱས་ཅེ་བཞོད་ཡོད་ལ། ཁ་གསལ་གྱི་བ་ལེན་རྒྱུ་ལྟེན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་ཉུང་
 ཅ་ཞིག་ཀྱང་བཞོད་ཡོད། རྒྱ་མཐུན་རྒྱུ་ཡོད་པ་གི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལྟེན་གྱི་
 སྤྱི་རྒྱུ་དོན་ཐོག་ལ་འཁྱེལ་བ་བྱེད་རྒྱུ་སྤྱི་དབྱེད་མཆན་ཁག་གཅིག་ཅེས་
 པ་དེ་དེབ་འདིའི་མཇུག་རྒྱ་བཞོད་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། དེ་བྱིངས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་
 ཆང་མ་རྒྱས་ཆོད་ཀྱི་སྤྱི་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་ཡིན།

ཀྱང་གྲང་ཀྱང་དབྱང་ཅ་འཇུགས་ཤུ་དང་། ཀྱང་
 ཀྱང་ཀྱང་དབྱང་ཆད་ལྟན་ཡིག་ཆ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས།

1983 ལོའི་ཟླ་ 4 པར།

དཀར་ཆག

ཆབ་ལྷན་འགོ་བརྒྱུད། ཏང་ཡོངས་གྱིས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་ཡོན་དང་
ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མར་ཁེ་སེ་རིང་ལུགས་གྱི་འདུ་

ཤེས་འཛིན་དགོས། (1)

——མོ་མཐུན་རྒྱུ་ཡོལ་པར་གྱིས་ 1983 ལོའི་ཟླ་ 3 ཚེས་ 13 ཉིན་
ཡུང་གྲང་ཡུང་དབྱང་གིས་སྒྲིབ་འཆགས་བྱས་པའི་ཁར་མར་ཁེ་
སེ་སྐྱེ་གཤེགས་ནས་ལོ་རྒྱུ་འཁོར་བར་དྲན་གསུང་བཞུགས་ཀྱི་པའི་...
ཆགས་ཆེན་ཐོག་གནང་བའི་སྟུན་ལྷ། (བཟུས་བཞོད)

“ཆོད་དཔག་གཉིས”དོན་དངོས་དང་མཐུན་གྱི་མི་འདུག

..... ཉིང་ཞའོ་ཕིང་། (29)

(1977 ལོའི་ཟླ་ 9 ཚེས་ 19 ཉིན)

ཀྱུ་ཡོངས་ཆན་རིག་ཆགས་ཆན་འགོ་འཆུགས་པའི་མཛད་སྒྲིའི་

ཐོག་གི་གཏམ་བཤད། ཉིང་ཞའོ་ཕིང་། (37)

(1978 ལོའི་ཟླ་ 3 ཚེས་ 18 ཉིན)

ད་ནས་བཟུང་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། སྒྲིབ་གསུང་།

སྐྱུར་བཞོད་བཅས་བྱེད་སྒྲིའི་བྱེད་སྒྲིལ་མི་ཤོད་པའི་

སྐྱུ་མཆན་གང་ཡིན་ནམ། རྒྱུ་ཡོལ་བར་། (70)

(1978 ལོའི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 31 ཉིན)

ཡུང་གྲང་ཡུང་དབྱང་ཙུང་འཆུགས་བྱུང་ཡི་ཏང་གི་ཤེས་ཡོན་ཅན་

ཡུལ་ཡུང་བརྩོམས་ཤིང་ཁག་གིས་སྒྲིལ་བ་ཆེན་པོས་ཆེད་ལས་

ཤིས་ལྷན་མི་སྣ་འོག་གནས་སྤར་དགོས།མང་གྲིན། (162)

(1980 ལོའི་ཟླ་ 2 ཚེས་ 8 ཉིན)

ཤིས་ལྷན་མི་སྣ་གསུམ་སྒྲིང་བྱེད་སྒྲུ་དེ་དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་སྤར་

ཀྱི་མདུན་དུ་འགྲོ་སྐབ་པ་བྱེད་དགོས།མི་ཞན་ཉན། (167)

(1980 ལོའི་ཟླ་ 2 ཚེས་ 10 ཉིན)

གྲུང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་

རང་ཉིད་དམར་ཞིང་མཁས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས། (170)

——གྲུང་གོ་གྲུང་ཁྲན་ཏང་གི་སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་གྲུང་
དབྱང་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཆང་འཛམས་ལྗོས་ཆོགས་ཤེངས་
ལ་པའི་ཐོག་ལྗོས་འཆམ་བྱུང་བའི་《ཏང་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་
འཆེ་བའི་སྒྲིལ་བྱ་ཆད་གཞི་འགའ་ཤམ་》ནས་བཙུས་པ།

ཏུས་སྐབས་གསར་པའི་ནང་གི་འཕལ་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུང་ལས་ཀྱི་

སྒྲིལ་བྱ་ལས་འགན་གཏུག་པོ་ཞིག་ (173)

——གྲུང་གྲུང་གྲུང་དབྱང་འཕལ་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུང་བྱུ་ཡིས་བ་སྒྲིང་
ཤིང་བུས་པའི་《ཞིང་ཆེན་དང་གྲོང་བྱིར་བདུན་གྱི་འཕལ་ཕྱོགས་
གཅིག་གྲུང་བྱུ་ཡི་ཤིས་ཡོན་ཅན་སྒྲིལ་བྱ་ལས་ཀྱི་བརྒྱགས་
མཉམ་ཆོགས་འདྲའི་མིན་མིས་གནད་བརྒྱུས་》ནས་བཙུས་པ།

(1980 ལོའི་ཟླ་ 6 ཚེས་ 20 ཉིན)

མི་བཞུལ་སྒྲིང་བྱེད་སྒྲུ་འོག་སྒྲིལ་བྱ་ལྷ་ཚུལ་གསར་པ་འཇུགས་དགོས།

.....ཡུང་རེན་རྒྱུར། (187)

(1980 ལོའི་ཟླ་ 7 ཚེས་ 3 ཉིན)

ལས་བྱེད་པ་དང་མ་དང་གཞོན་ནུ་རྣམས་ལ་ཆེད་ལས་སྒྲིང་བདར་བྱེད་

སྒྲིལ་སྒྲིབ་ཆན་འདི་གསལ་བྱིད་བྱེད་དགོས།ཤེ་ཅི་དབྱར། (207)

(1980 ལོའི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 11 ཉིན)

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་པོ་མ་དག་གི་ལོ་ལ་བཅི་བཀྱར་བྱེད་དགོས། (211)

—《ཀྲང་ཀྲང་ཀྲང་དབྱར་དང་ཀྲལ་སྤྱི་སྤྱི་ཁྲལ་ཁང་གི་སྤྱི་བ་
ཟུ་ཅང་བའི་སྤྱི་བ་གས་ཁྲལ་གདལ་གཏོང་ཀྱི་གནད་དོན་
ཁ་གས་སྐོར་གྱི་ཚད་དོན》ནས་བཤུས་པ།

(1980 ལོའི་ཟླ་ 12 ཚེས་ 3 ཉིན)

ད་ཡིད་ལག་ཅལ་མི་སྒྲ་ནི་དེང་རབས་ཅན་བཞི་མངོན་ཏུ་འགྱུར་
བ་བྱེད་ཀྱི་ལག་ཅལ་ཀྱང་འཛིན་པ་ཡིན། བློན་ཕུན། (216)

(1980 ལོའི་ཟླ་ 12 ཚེས་ 16 ཉིན)

སྤྱི་ཐོན་གྱི་དམག་དོན་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བཞོད་
འདོམས་པ་ནམས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དག་ཆས་སྤྱས་དགོས།
..... ལྷན་ཁང་ཆན། (218)

(1981 ལོའི་ཟླ་ 1 པའི་ཚེས་ 1 ཉིན)

གོ་གནས་དང་རིམ་པ་སྤྱར་ཏུ་ས་འཛིན་ཐང་དང་བྱས་རྒྱུས་དངོས་
གལ་ཆེན་པོར་འཛིན་དགོས། ཉེ་ཅུང་ཤིན། (229)

(1981 ལོའི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 5 ཉིན)

ཤེས་ཡོན་ཅན་སྐོར་གྱི་ལས་དོན་འབྲེལ་གཏུག་ཚོ་ཅུང་གི་ལྟས་ཆེད་
ཐངས་དང་པའི་ཐོག་གི་གཏམ་བཤད། ལྷན་ཁང་ཆན། (231)

(1981 ལོའི་ཟླ་ 5 ཚེས་ 5 ཉིན)

ལས་བྱེད་པ་དང་གཞོན་གནས་སྤྱར་དང་གས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ནི་...
འབྲེལ་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན། བློན་ཕུན། (241)

(1981 ལོའི་ཟླ་ 5 ཚེས་ 8 ཉིན)

རྩ་མ་རིགས་ཡག་པོ་ཆེས་མང་བ་ཞིག་བརྩམས་ཏེ་མི་དམངས་ལ་
འབྲེལ་དགོས། ཉིང་ཡིང་ཁྲོ། (251)

(1981 ལོའི་ཟླ་ 5 ཚེས་ 30 ཉིན)

ལྷ་ལྷ་གཡུག་ཐུབ་མཁན་གདམ་གསེས་བྱེད་སྐབས་སྤྱད་ཡོན་
གཉིས་ཀ་ལྷན་པར་དྲ་སྤང་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས།ཁྱེན་ལྟན། (255)

(1981 ལོའི་ཟླ་ 7 ཚེས་ 2 ཉིན)

བསམ་སྒྲོ་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་གྱུ་དང་“བསམ་སྒྲོ་སྤྱད་བཞོད་”
བྱེད་གྱུ་འོ་སྤྱད་ཐེང་བ། ལུ་ལོ་ཡོ་བཤེད་། (257)

(1981 ལོའི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 8 ཉིན)

མཐའ་མཆམས་ས་ཁུལ་གྱི་ཆན་རིག་ལག་རྩལ་གྱི་དབྱང་ཕྱོད་འཇུག་
སྤྱད་བྱེད་པའི་དམིགས་ཚད་དང་བྱེད་ཐབས། (260)

——ངལ་རྩལ་མི་དོན་ལུ་ཐོགས་ཕྱོད་ཁག་བཞིའི་(མཐའ་མཆམས་
ས་ཁུལ་གྱི་ཆན་རིག་ལག་རྩལ་གྱི་དབྱང་ཕྱོད་འཇུགས་སྤྱད་ལ་
འཇུགས་སྤྱད་ཀྱི་ཆན་རིག་གྱི་བསམ་འཆར་) ཞེས་པ་ནས་
བཙུགས་པ།

(1982 ལོའི་ཟླ་ 6 ཚེས་ 21 ཉིན)

ཤེས་ཡོན་ཅན་དར་མའི་འཛོ་བའི་ལྷ་སྤྱང་ལེགས་བཅོས་གཏོང་
དགོས་པའི་གནད་དོན་སྤྱད་བྱེད་པས་འཆར། ཁྱེན་ལྟན། (268)

(1982 ལོའི་ཟླ་ 7 ཚེས་ 1 ཉིན)

ལྷ་སའི་མཐོ་རིམ་སྤྱབ་ལྷ་ཆེན་མ་དང་སྤྱབ་ལྷ་ཆེ་པའི་ད་ལ་
སྤྱབ་ལྷ་ཐོན་མཁན་སྤྱབ་ལྷ་པའི་ཆོགས་ཆེན་ཐོག་གི་
གཏམ་བཤད། ཡོ་དབྱི་ལྟན། (271)

(1982 ལོའི་ཟླ་ 7 ཚེས་ 5 ཉིན)

ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་རྒྱས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་གྱུ་དེ་ནི་ལྷ་སའི་མི་
དམངས་གྱི་ཁོ་ཕན་གྱི་དོན་དུ་ཡིན། ཉི་ཅུང་ལྟན། (281)

(1982 ལོའི་ཟླ་ 8 ཚེས་ 22 ཉིན)

ཤེས་ཡོན་ཅན་དར་མའི་ནང་དུ་དང་ཡོན་སྤེལ་གྱུ་འོ་ལས་ཀར་བྱེད་

ཡངས་སེམས་རབ་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་མཉམ་དུ་འཆང་བའི་རེ་འདུན།
..... རྒྱུ་ཆའི་མུམ། (390)

(1982 ལོའི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 29 ཉིན)

ལས་བྱེད་པ་དང་ཞིང་པར་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་གྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
གས་གཏོང་རྒྱུ་དུགས་སྒྲིབ་རྒྱག་དགོས།ཐན་ཡི། (399)

(1982 ལོའི་ཟླ་ 12 ཚེས་ 3 ཉིན)

ཤེས་ཡོན་ལ་མཐོང་ཆེན་དང་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱེད་རྒྱ་
རྒྱལ་བསྐྱགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་། (409)

—ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་དབྱང་རྒྱལ་བསྐྱགས་ཐུག་ཡི། (1983 ལོའི་རྒྱལ་

བསྐྱགས་ལས་ཀྱི་གཙོ་གནད) ཅེས་པ་ནས་བཙུམ་པ།

(1983 ལོའི་ཟླ་ 2 ཚེས་ 11 ཉིན)

དམག་དབྱང་གི་སྒྲིབ་ལྟ་ཆེན་མོ་དང་སྒྲིབ་ལྟ་ཆེ་བ་འཇུགས་སྒྲིབ་
བྱེད་པའི་ནམ་པ་གསར་པ་གཏོང་དགོས།དབྱང་ལྟ་ཐུག། (413)

(1983 ལོའི་ཟླ་ 2 ཚེས་ 19 ཉིན)

དམག་དབྱང་གི་སྒྲིབ་ལྟ་ཆེ་མས་ནན་ཏན་གྱིས་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་
སྤྲུལ་རྟོན་ཐོག་དུ་འཁྱེལ་བ་བྱེད་དགོས།ཕུས་ཆིབ་ཡི། (432)

(1983 ལོའི་ཟླ་ 3 ཚེས་ 1 ཉིན)

རྒྱལ་སྤྱང་མ་ལག་གི་ཆན་རིག་ལག་རྩལ་མི་སྣ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་
ལག་རྩལ་ཐད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་འདོན་སྤེལ་གང་

ལགས་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས། ཀྱང་ཡའེ་ཡིང་། (441)

(1983 ལོའི་ཟླ་ 3 ཚེས་ 1 ཉིན)

ཀྱང་ཐན་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་འཁྱེར་ནས་ཤེས་ཡོན་དང་ཤེས་
ཡོན་ཅན་སྒྲིབ་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་སྒྲིབ་

སྒྲིབ་བྱེད་དགོས། (447)

—གྲང་གྲང་གྲང་ དབྱང་གི་ དྲིལ་ བསྐྱགས་ ཕུའུ་ ཨིས་ བར་ ཏུ་
 བསྐྱུན་ནས་ འགྲེམས་སྒྲིལ་བྱས་པའི་《གྲང་ཁན་རིང་ ལུགས་གྱི་
 ལག་ལེན་དངོས་དང་གྲང་ཁན་རིང་ ལུགས་གྱི་ བསམ་སྒྲིལ་
 སྒྲིབ་གསལ་》(ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་གནད་བསྐྱེས་)ཞེས་པ་ནས་
 བཤུས་པ།

(1983 ལོའི་ཟླ་ 3 ཚེས་ 1 ཉིན་)

ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་སྲིད་ཆས་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་སྐྱོང་ས་སྐོར་གྱི་ དབྱང་

མཆན་ཁག་གཅིག་.....ཉུའུ་ཡའོ་བང་། (453)

(1979 ལོའི་ཟླ་ 1 བོ་ནས་ 1982 ལོའི་ཟླ་ 12 བའི་བར་)

ཚབ་བྱས་འགོ་བརྒྱུད།

དང་ཡོངས་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་ཡོན་དང་ཤེས་ཡོན་
ཅན་ལ་མར་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་འཛིན་དགོས།

— གོ་མཐུན་དུལ་ཡོང་པའ་གིས་ 1983 ལོའི་ཟླ་ 3 ཚེས་ 13 ཉིན་ཀྱང་གྲང་
གྲང་དབྱང་གིས་སྒྲོང་འཛགས་བྱས་པའི་ཁར་མར་ཁེ་སི་སྐུ་གསེགས་ནས་
ལེ་འོ་བརྒྱུ་འཁོར་པར་རྒན་གསོ་བྱ་བའི་ཚགས་ཆེན་ཐོག་གནང་བའི་སྟུན་
བྱ། (བསྐུས་བཞོད)

མར་ཁེ་སི་ནི་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་གསར་བརྒྱུ་མཁས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟོ་
ཟད། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་ཆན་རིག་མཁས་ཅན་ཞིག་གྱང་རེད། ཁོང་གིས་ཆན་རིག་
གྲང་ཁྲན་རིང་ལུགས་གསར་གཏོད་གནང་བྱུང་བའི་གལ་འགངས་ཆེས་ཆེ་བའི་རྒྱ་
མཆན་ཞིག་ནི། ཁོང་གིས་མིའི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཤེས་བྱའི་བྱུང་འབྲས་ལྡན་
དུ་བྱུང་བ་ནམས་ཁོང་དུ་ཅུད་ཐོག་དེ་དག་བཟོ་བའི་ལས་འགུལ་དང་ཟུང་འབྲེལ་
དམ་ཟབ་གནང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཡིན་ཞིང་། ལེ་ཉིན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། མར་
ཁེ་སི་རིང་ལུགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་ཁྲོའི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་སྐབས་དེའི་འཛམ་གླིང་
ཐོག་གི་སྟུན་ཐོན་ཆེ་ཐོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་བསམ་ཁྲོའི་རྒྱལ་ཆུན་གཙོ་བོ་

གསུམ་མྱེ་རྟེ་ཞོ་ལོ་གནའ་རབས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རིག་པ་དང་། དབྱིན་ཞོ་
 གནའ་རབས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ། ལྷ་ཞོ་སྤྱང་བསམ་སྦྱི་
 ཚོགས་རིང་ལུགས་བཅས་མཐའ་དབྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེ་ལེན་གནང་བ་ཡིན། [1] མར་
 ཁི་སི་ཁི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་“ཆེས་གསར་བརྗེ་ཅན་ཡིན་པའི་གུལ་རིམ་གྱི་མི་སྲིད་”
 སྤྱང་མང་པོའི་བསམ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་བྱུང་”པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་གཞུང་ལུགས་དེས་
 “མ་ཅ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འོག་མའི་རིགས་ལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་དག་”
 གི་མང་གཞི་བརྟན་པོར་བརྟེན་པའི་”ཐོག་ཤེས་བྱ་དེ་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱི་སྒྲུལ་ཆོག་ཕྱག་སྦྱོར་ཆོགས་སུ་བཏང་བའི་རྒྱ་ཀྱིས་རེད། [2] མར་ཁི་
 སི་ཁི་མཁྱེན་པ་ནི་ཕྱག་སྦྱོར་ཆོགས་ལ་རྒྱ་ཆེ་གཏོང་ཟབ་དང་ཁྱབ་ཁོངས་རྒྱ་ཆེ་ལ་
 གྲུབ་འབྲས་སྤུ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་གསེ། འཇམ་སྤིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འདི་
 ལྷ་བྱ་གསལ་པ་ཉ་ཅང་དགོན་ཞིང་། དྲང་པོ་དྲང་བདེན་གྱི་ཆན་རིག་མཁས་
 ཅན་དང་། བསམ་སྦྱོར་མཁས་ཅན། ལོ་རྒྱུས་རིག་པ་མཁས་ཅན་མང་པོས་གྲུས་
 བཀུར་ཡི་རང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འཇིག་རྟེན་སྤྱིར་པར་དག་སེལ་བྱེད་མཁན་ཆོས་མར་
 ཁི་སི་ཁི་མཇུག་རྗེས་ནས་བསྐབ་གཏོང་རྒྱའི་རེ་ངན་འཆང་བའམ་ཡང་ན་ཁོང་གི་
 གཞུང་ལུགས་སྐར་ས་ནས་“དུས་ལས་འདས་པ་རེད”ཅས་དམའ་འབབས་བྱེད་པ་དེ་
 དག་དོན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱང་བསམ་ཅམ་ཡིན་པ་ར་འཕྲོད་ཡོད། ཡོན་ཏན་
 ཅན་དང་། གཞོན་ནུ། བརྗོད་པའི་ལས་འགུལ་མཁས་ཅན། མི་རིགས་
 གསར་བརྗེ་འོག་མཁས་ཅན། བཅོས་སྦྱར་བྱེད་རྒྱུར་སེམས་ཐག་ཆོད་མཁན་བཅས་

[1] ལེ་ཉིན། 《མར་ཁི་སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁྱད་སྤྱུང་གསུམ་དང་བྱུང་ཆ་གསུམ་》། (《ལེ་
 ཉིན་གྱི་གསུང་འབུམ་》བཅ་པོ་ 19 པ། 1959 ལོའི་མི་དམངས་དཔེ་སྟར་ཁང་གི་རྒྱ་ཡིག་པར་གཞིའི་
 རྟོག་ལྟེ་ 1 པོ་ནས་ 2 པའི་བར་)ལ་གསལ།

[2] ལེ་ཉིན། 《གཞོན་ནུ་ཆོགས་པའི་ལས་འགན་》། (《ལེ་ཉིན་གྱི་གསུང་འབུམ་》བཅ་པོ་
 31 པ། 1958 ལོའི་མི་དམངས་དཔེ་སྟར་ཁང་གི་རྒྱ་ཡིག་པར་གཞིའི་རྟོག་ལྟེ་ 253 པར་)གསལ།

མི་རབས་གཅིག་མིན་གཉིས་མིན་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མར་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་
 བས་སྟོབས་ཤུགས་དང་མེམས་ཤུགས་རྒྱགས་མཐའ་མེད་པ་སྐྱངས་པའི་གནས་་་་
 རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྐད་ཅིག་མིང་ལུགས་ཆེ་བའི་“བསམ་སྒྲོའི་སྐབས་རྒྱན་གསར་”
 པ”ག་འདྲ་ཞིག་གིས་ཀྱང་འཕྲོ་བ་རེ་བྱེད་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་རེད། མར་ཁེ་སི་
 ཉིད་ཀྱི་བཅོན་འབྲུས་དང་སྟོང་རྒྱས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་
 གི་སྒྲིབ་སྦྱང་བྱེད་རྒྱལ་གཟབ་ནན་ཆེ་བ་དེ་ལྟག་པར་དུ་ཆན་རིག་ལས་དོན་པ་་་
 མཐའ་དག་གི་དཔེ་མཚན་འོས་པ་ཡིན། ཁོང་ཉིད་འོག་སྦྱོང་སྤྱིད་གཞུང་གི་
 གནད་འཆེ་རིམ་པ་ལོག་སྟེ་གནས་མེད་ལུལ་འབྱར་དང་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བྱེས་སྤྱད་་་་
 གནད་དགོས་བྱུང་རུང་། སྟོང་སྟོབས་དེ་བས་ཆེ་བ་བསྐྱེད་དེ་གསར་བརྗེ་དང་
 ཆན་རིག་གི་འཕྲོ་ལམ་ཐོག་འབྲུག་འཐབ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་གནང་བ་རེད། ཁོང་
 གི་སྒྲི་ཆེ་སྤྱིལ་པོའི་རིང་དངོས་པོའི་དཀའ་ངལ་ཆས་ཆེ་བ་ལས་སྒྲུལ་མ་ཐུབ་པར་
 ཞན་ཀེ་སིའི་རིགས་རམ་ཁོ་ནར་བརྟེན་ཏེ་གཞི་ནས་དཀའ་ངལ་ཐུན་བྱ་རྒྱུ་དུ་་་
 མོང་བ་རེད། ཁོང་གི་བྱ་དང་བྱ་མོ་བཞི་རྒྱུས་ནས་ཆེ་མ་ཟིན་པ་དང་བྱ་མོ་
 ཞིག་འདས་རྗེས་ཐ་ན་རོ་སྐམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་ཉོ་མ་ཐུབ་པ་རེད། [1] ཁོང་
 གིས་རང་གི་སྒོ་རྒྱས་དང་གེས་རབ་ཡོད་ཆད་དང་། རང་གི་ཆན་རིག་གི་བྱུང་
 འབྲས་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་བཟོ་བ་ལུལ་རིམ་ལ་ལེགས་སྒྲིམ་སྒྲུ་ལུལ་བ་དང་།
 མིའི་རིགས་ཀྱིལ་པོར་ལེགས་སྒྲིམ་སྒྲུ་ལུལ་གནང་བས་ཁོང་གི་རང་ལུས་འབྲལ་་་
 བའི་སྟོང་སྟོབས་དེ་ནི་བསྟོད་བསྐྱབས་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་རེད་ལ་མེམས་སྦྱག་བྱེད་
 འོས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། མར་ཁེ་སི་ནི་དངོས་འབྲལ་བཟོ་བ་ལུལ་རིམ་གྱི་གེས་
 ཡོན་ཅན་གྱི་དཔེ་མཚན་སྟེ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། མིའི་རིགས་ཀྱི་གེས་རབ་

[1] ཡན་ཉི་མར་ཁེ་སི། 《ཡོ་འཁྱམ་གྱི་འཆེ་བའི་རིགས་ཟིན》། (《མར་ཁེ་སི་དང་ཞན་
 ཀེ་སིའི་བྱེད་ཐབས་ལུལ་》) 1957 ལོའི་མི་དམངས་པར་སྒྱན་ཁང་གི་རྒྱ་མིག་པར་གཞིའི་ཤོག་ལྟ་
 249 པར)གསལ།